

1898

4

A. N. POTRESOVILLE¹³

2. IX. 98.

Sain eilen Teiltä 11. VIII päivätyyn kirjeen kirjaluetteloi-
neen sekä ristisiteenä „Archivin”¹⁴. „Eteväen taloustieteili-
jän” artikkeli on sangen kiintoisa ja kirjoitettu erinomai-
sesti. Tekijän käytettävissä on ilmeisesti ollut hyvin runsas
aineisto, joka hänen on onnistunut saada käsiinsä. Yleensä
hän näyttää olevan publisistiikan alalla milteipä parempi
kirjoittaja kuin puhtaan taloustieteen alalla. „Archiv” on
yleensä kiintoisa julkaisu ja ensi vuodeksi tilaan sen ehdot-
tomasti. Niin ikään haluaisin tilata jonkin englantilaisen
aikakausjulkaisun, sanoma- tai aikakauslehden (viikkoleh-
den); voisitteko neuvoa, mikä olisi valittava. En ole lain-
kaan selvillä, mikä Englannin journalistiikassa olisi mie-
lenkiintoisinta ja Venäjällä saatavissa olevaa.

Struven artikkelista¹⁵, jonka arvioinnissa olemme eri
mieltä, on tietysti sanottava, ettei yksin sen perusteella
voida päätellä tarkasti, millaiset ovat kirjoittajan katso-
mukset. Minusta esimerkiksi tuntui ja tuntuu nytkin, että
hän nimenomaan asetti tehtäväkseen „yleisen luokittelun”
(jo otsikkokin viittaa siihen), mutta Teidän mielestänne
hän „ei lainkaan asettanut sitä”... Olen tietenkin täysin ja
ehdottomasti samaa mieltä siitä, että „kotiteollisuustuotan-
tomme on vapautettava niin sanotusta kansantuotan-
nosta”, ja käsitykseni mukaan meikäläiset „oppilaat”¹⁶
eivät ole vielä ratkaisseet tätä tehtävää. Struven artikke-
lissa havaitsinkin, millä tavalla tämä tehtävä olisi
ratkaistava.

Oletteko kiinnittänyt huomiota „Ruskoje Bogatstvossa”¹⁷
julkaistuihin *N. G:n* „materialismia ja dialektista logiikkaa”

vastaan tähdättyihin kirjoituksiin (kahdessa viimeksi ilmestyneessä niteessä). Nehän ovat tavattoman mielenkiintoisia — kielteiseltä kannalta. Täytyy myöntää, etten ole pätevä tekijän asettamissa kysymyksissä ja minua ihmetyttää suuresti, minkä takia „Beiträge zur Geschichte des Materialismus” teoksen kirjoittaja¹⁸ ei ole sanonut sanaansa venäläisessä kirjallisuudessa eikä esiinny jyrkästi uuskantilaisuutta vastaan, vaan antaa Struven ja Bulgakovin¹⁹ polemisoida tuon filosofian detaljikysymyksistä aivan kuin sillä olisi jo sijansa venäläisten oppilaiden katsomuksissa. Kyllä kai monissakin julkaisuissamme löytyisi tilaa filosofisille artikkeleille, ja kirjakin saattaisi ilmestyä vapaasti. Minua kiinnostaa tavattomasti polemiikki, jota hän käy Bernsteiniä ja Konrad Schmidtia vastaan, ja valitan äärettömästi, etten voi mitenkään saada käsiini „Aikaa”²⁰. Olisin Teille tuhannesti kiitollinen, jos voisitte auttaa minua siinä. Tietysti olisi hyvä, jos saisi tuon julkaisun vaikkapa vähäksi aikaa. Eikö teillä ole sitä „Uuden Ajan” numeroa, missä oli (joitakin vuosia sitten) saman tekijän kirjoitus Hegelistä (Hegelin kuoleman 30-vuotispäivänä tai jotain siihen tapaan)? En minä eikä kukaan tšekäläisistä tovereista saa „Uutta Aikaa”, vaikka Pietarista luvattiinkin lähettää! Kunpa piru perisi kaikki nuo lupailijat, kun he eivät täytäneet lupauksiaan!

Mielenkiintoinen on myös „Russkoje Bogatstvossa” (heinäkuun nide) julkaistu Ratnerin pieni kirjoitus „Pääomasta”. Minua suuttavat eniten juuri sellaiset, jotka mielellään kulkevat kultaista keskitietä eivätkä rohkene esiintyä suoraan heille epämieluisia oppisuuntia vastaan, vaan luovivat, tekevät „oikaisuja”, kiertävät peruskohdat (kuten luokkataistelunopin) ja kiertelevät ja kaartelelevät vain pienten detaljikysymysten ympärillä.

„Uudessa Ajassa” julkaistut toisen kirjoittajan kirjoitukset Venäjän yhteiskunnallisista virtauksista ovat kai niin ikään tavattoman kiintoisia: Te ärsytitte minua kovin mainitsemalla niistä. „Silmä näkee, vaan...” Jos ymmärsin Teitä oikein, niin tämä kirjoittaja esittää ajatuksia, jotka hän on jo esittänyt muussa yhteydessä (einer politischen Isolierung des russischen Proletariats * vaarasta). Mielestäni „vieraantuminen yhteiskuntapiiristä” ei suinkaan

* — Venäjän proletariaatin poliittisen eristymisen... *Toim.*

merkitse vielä ehdottomasti tätä „eristymistä” *, sillä yhteiskuntapiirin ja yhteiskuntapiirin välillä on ero: sotiesaan narodnikkilaisuutta ja sen kaikkia vesoja vastaan, oppilaat lähentyvät siten niitä gauches **, jotka ovat taipuvaisia luopumaan *päätäväisesti* narodnikkilaisuudesta ²² ja pitämään *johdonmukaisesti* kiinni katsomuksistaan. Tuskinpa oppilaat alkaisivat ehdottomasti vieroksua *sellaisia* ihmisiä. Pikemminkin päinvastoin. Mielestäni „sovitteleva” (tai paremminkin allianssihenkinen ***) suhtautuminen tällaisiin henkilöihin käy täydellisesti yhteen narodnikkilaisuutta ja kaikkia sen ilmauksia vastaan käytävän taistelun kanssa.

Kirjoittakaa. Puristan kättänne. *V. Uljanov*

Hm, Te tosiaan tapella hutkitte niin, että syrjäisiäkin hirvittää: patukoilla y.m. Onneksi Itä-Siperia on tainnut jäädä sotaisuudessa hitusen jälkeen Vjatkan kuvernementista.

*Lähetetty Shushenskojen kylästä
Orloviin, Vjatkan kuvernementtiin*

Julkaistu ensi kerran v. 1925

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

---

* Siinä kirjoittaja on mielestäni täysin ja tuhatkertaisesti oikeassa, ettei tätä „eristymistä” saa missään nimessä sallia varsinkaan ahdasmielisiä „ekonomiikan” kannattajia vastaan ²¹.

** — vasemmistolaisia. *Toim.*

*** — liittoutumishenkinen (sanasta „alliance” — liitto). *Toim.*